

Ontmoetingshuis / Opvoedingshuis/ familiesalon Oostende.

Vooraf meegeven dat het Ontmoetingshuis Oostende (2012) groeide vanuit het al bestaande Opvoedingshuis Oostende (2008) die verschillende front en back office werkingen naar de volledige populatie gericht. De ontmoetingsinitiatieven zijn gegroeid vanuit de basis, het waren de gezinnen zelf die deze behoefte aankaarten. Een aantal van hen vond in de bestaande werking van het opvoedingshuis de nodige veiligheid om met andere ouders en hun kinderen samen te komen. Deels vanuit behoefte aan sociaal contact maar ook vanuit een vraag naar gemeenschappelijke (materiële) ondersteuning.

Het Franse concept Lieu de rencontre en de conceptnota binnen het VCOK waren onze inspiratiebronnen. Dit aangevuld met onze specifieke lokale realiteit en ervaringen vanuit onze diverse armoedeprojecten, CKG en opvoedingswinkel.

Het is niet toevallig en verrassend dat ontmoetingen doel treffen. Vanuit opgebouwde ervaring weten we dat ouders in de eerste plaats in hun eigen kring bij familie of vrienden op zoek gaan naar steun bij de opvoeding en niet bij een hulpverlener. Daarom dat ontmoeting vanuit een niet-problematiserende maar positieve en krachtgerichte houding werkt.

Doorheen onze werking hebben we veel geleerd van de ouders. Dat heeft ook telkens geleid tot de bijkomende initiatieven. Voor ons bleek al snel dat veel ouders geen echte hulp nodig hebben maar wel veel steun i.f.v. hun dagelijks leven. Daarnaast bleek ook dat vooral kwetsbare gezinnen waarvan ouders zelf een hulpverleningsgeschiedenis kennen zeer grote weerstand vertonen t.a.v. hulpverlening. Het gevoel 'ze gaan mijn kind afpakken' is anno 2013 nog steeds actueel. We hebben ons in deze weerstanden vastgebeten met het Ontmoetingshuis en ook het familiesalon als resultaat. En wat blijkt, het werkt. Ouders leren er elkaar kennen, geven raad aan elkaar, kinderen leren in groep spelen, eigen ervaringen worden gedeeld, ouders maken elkaar wegwijs in het kluwen van het welzijns wereldje.

Enkele cijfers: het ontmoetingshuis registreert gemiddeld per maand 400 ontmoetingsmomenten waarbij 170 kinderen bij aanwezig zijn. Wat maakt simpele ontmoeting net zo waardevol voor gezinnen? Vandaag de dag worden ouders met hoge verwachtingen geconfronteerd: de ideale baan vinden, evenwichtig samenwonen, voorbeeldige kinderen hebben die de beste zijn op school, een huishoudbudget hebben met overschot voor ontspanning, vakantie, dure hobby's en culturele activiteiten, enzovoort. Die verwachtingen zadelen mensen op met een grote onzekerheid, een gevoel van falen.

Waar ontmoeting centraal staat is er ruimte voor uitwisseling van ervaringen. Hoe meer we als mens en ouder dat wat ons bezig houdt, waar we ongerust, fier of verlegen over zijn ook bij andere ouders (her)erkennen, hoe gemakkelijker we hierover durven praten, hoe hoger ons zelfbeeld en hoe kleiner ons gevoel van mislukken. Ontmoeting is dus in feite een spiegelen van je eigen leefsituatie aan die van anderen, waarbij je ongewild tot reflectie komt met zowel positieve als prikkelende belevingen. Het samen vertellen, luisteren, erkennen, resulteert in nieuwe inzichten die ouders en kinderen sterker maken. "

Waarom zijn dergelijke initiatieven vooral belangrijk voor maatschappelijk kwetsbare gezinnen?

"Onze samenleving is zo ver geïndividualiseerd dat vooral zij die het moeilijkst hebben om aan het ideale maatschappijbeeld te voldoen, het kleinste sociale netwerk hebben. Hierdoor hebben zij ook de minste kansen tot reflectie, die resulteert in meestal een isolement, dat een negatieve kijk en spiraal in hun gezinsleven installeert. Ongewild vanuit een schuldgevoel haken deze mensen af, zowel bij oudercontacten op school, het goedbedoelde hulpverlenersgesprek, de vele loketten waar ze terecht moeten om hun rechten te verkrijgen, de plaatselijke sport- of jeugdclub. Door hun minder gunstige leefomstandigheden en omdat ze veel van hun energie steken in het overleven en creatief zijn met hun beperkte middelen wekken ze bovendien de indruk dat ze falen in hun opvoeding, maar het tegendeel is waar. Ouders uit kwetsbare groepen, hebben evenveel en soms veel meer opvoedingscapaciteiten dan modale ouders, ze hebben alleen de pech te weinig sociale en emotionele steun te vinden bij anderen. Tijdens ontmoetingsmomenten vinden ze net dat terug. Bij ontmoeting gaat het niet zo zeer over een doelgroep. Ontmoeting staat open voor iedereen, elke ouder heeft af en toe twijfels bij zijn functioneren en handelen. Kwetsbare gezinnen hebben er enkel nog een zware rugzak bij die ze moeten meesleuren."

Wat heb je nodig om ontmoetingen op maat te organiseren?

Naast een infrastructuur die huiselijkheid, intimiteit, uitstraalt een gedreven beroepskracht, vooral een groep vrijwillige ouders, die de ontmoetingsplek als hun eigen stek kunnen helpen invullen.

Het ontmoetingshuis Oostende kan rekenen op een kerngroep vrijwilligers, die ook een mandaat vervullen. Regelmatig komen ze samen, ze hebben de inrichting mee helpen realiseren, ze zoeken creatieve oplossingen voor plaatsgebrek, ze praten hun spanningen uit. Want ook in het ontmoeting huis vinden ze een maatschappelijke weerspiegeling zowel cultureel, afkomst, eigen temperament, en hun eigen levensverhaal. Ze kunnen rekenen op 1 luisterend oor (de beroepskracht) die het geheel bekijkt en zorgt dat iedereen zijn ding kan doen. De ouders wilden koken voor elkanders gezinnen, wilden een extra speelruimte, toegang tot de digitale wereld. Ondertussen is dit alles een feit, met extra fondsenwerving, maar veel belangrijker, ouders staan zelf in voor de ganse logistieke opvolging. Ouders zijn partner in het verhaal het is hun extra stek.

Als opvoedingsondersteuner moet je zeer alert zijn om niet te willen overnemen, om niet in hun plaats dingen te doen of te organiseren. Alle voorstellen zijn welkom, ouders trekken er regelmatig samen op uit, in vakanties of weekends.

Ontmoetingshuis

De opvoedingsondersteuner helpt suggereren bij de voorbereiding, en fungeert als klankbord na afloop van de activiteiten.

Vele ouders hebben na het werk, school, huishouden, slecht nieuws, leuke ervaringen in het ontmoetingshuis een neutrale ventilatie plek gevonden. Voor sommige ouders bijna dagelijks, anderen af en toe.

Het ontmoetingshuis is ook uitgegroeid tot feestlokaal, vele kinderen vieren hier hun verjaardag, met hun vriendjes, iets wat thuis wegens te klein, te schamel eerder niet kon. Als ondersteuner balanceer je steeds tussen groepsgebeuren en individuele accenten. Je zorgt ervoor dat nieuwkomers, welkom zijn, dat ancients niet te dominant zijn.

Tot slot, ontmoeting is een keuze van de ouder, en is géén kwestie van moeten.

Succes en valkuilen: items voor de workshop

Duidelijkheid i.p.v. vaagheid over opzet

Niet moeten ontmoeten, ontmoeten is een keuze van de ouder, is geen opdracht van organisator

Ouders zijn expert van hun eigen levensverhaal, niet de opvoedingsondersteuner.

Eigen ervaringen delen met anderen als

Versterkend op vlak van rechten en toeleiding

Individueel en dienstverlenend netwerk opbouwen

Suggesterend i.p.v. belerend en oplossingsgericht,

Gelijkwaardigheid i.p.v. meerdere

Niet overnemen maar kracht versterkend

Gedeeld partnerschap, ouders als opdrachtgever

Mandaat krijgen en mandaat geven

Participatie i.p.v. inspraak

Opvoeding ondersteunend i.p.v. opvoedingshulp

Laagdrempelig, fysiek en, psychisch

Erkennen en herkennen i.p.v. beoordelen

Wat ouders aanbrengen is het uitgangspunt

Groepswerking versus intimiteit

Geen klaagzang maar optimisme

Ingebed in de lokale buurt i.p.v. kunstmatig iets

Activiteiten vanuit ouders zijn een middel geen doel (activiteitenclub)